

CHARLES DARWIN:

Charles Darwin se je rodil 18. februarja 1809, v Angliji. Bil je velik naravoslovec. Njegov dar so spoznali še le potem, ko se je odpravil na pot okoli sveta z ladjo Beagle.

Popotovanje:

Dne 27. decembra 1831 je dvojbornica Beagle odplula iz Devonporta. Charles je na potovanju užival naklonjenost kapitana. Trpel pa je zaradi hujše oblike morske bolezni; od časa do časa se je zaradi rahlih, neprestanih morskih sunkov onesveščal. Prve tri tedne potovanja je bil praktično onesposobljen, zato je skoraj zapustil ladjo prvič, ko so ugledali kopno. Tudi sicer je bilo potovanje zanj neudobno, saj je imel na voljo le majhno kajuto za svoje potrebe. Tako se je bil prisiljen navaditi skrajnega redoljubja pri urejanju zbirke vzorcev in metodičnosti delanja zapiskov.

Prva postaja je bil otok **Tenerife na Kanarskih otokih**, kamor so prispeli 6. januarja 1832. Rastlinstvo in živalstvo tega otoka nista bila kaj posebnega, toda Darwin je zavzeto zbiral vzorce, predvsem morskih vretenčarjev, in delal zapiske. Na kopno so prvič stopili na otoku **St. Jago**, enem od Zelenortskih otokov. Tu je Darwin pod vplivom Lyellove knjige *Principles of Geology* opazoval geološke plasti v luči Lyellove teorije o počasnem dvigovanju in spuščanju površja.

Po odhodu so pluli približno mesec dni in 29. februarja 1832 pristali na brazilski obali v okolici **Rio de Janeiro**. Tukaj je opazoval ribe ježevke in jih opisal, prav tako kamnine (granit). Prve dni prihoda je Darwin vodil odpravo v notranjost. Na 200-kilometerskem popotovanju je ugotovil trdoživost južnoameriških konj in spoznal krvosese netopirje, tropske mravlje, ose, pajke in drugo. Blizu današnjega Punta Alta je naletel na večjo fosilno najdbo orjaških sesalcev, ki so sodeč po nahajališču izumrli razmeroma pred kratkim in brez očitnega vzroka. Presenetila ga je predvsem podobnost teh sesalcev okoliškim pasavcem, česar si takrat še ni znal razložiti.

5. julija 1832 je Beagle odplula malo naprej in se znova zasidrala ob ustju drugega največjega ameriškega veletoka **Río de la Plata v Montevideu**. Med odpravo v notranjost, ob Kordiljerih, je naletel na domorodce. Indijanci iz plemena Tehuelkov so mu pokazali in prikazali nekatere veščine in običaje staroselcev. Tu je tudi opazoval kondorja, pumo in raznovrstne kolibrije.

Na **Ognjeni zemlji** je popisal pingvine in albatrose. Tu jim je ladja med orkanom skoraj razpadla. O Začaranih otokih je napisal o nagubani črni vulkanski zemlji in onesnaženosti zraka z žveplom. Opisal je tudi srečanje z želvami velikankami in črnimi kuščarji oziroma morskimi legvani. Na krovu *HMS Beagle* so bili do takrat trije domorodci z Ognjene zemlje, ki so bili zajeti med prvim potovanjem ladje, in so jih pripeljali s seboj kot misionarje. Trojica je preživela eno leto v Angliji in Darwinu so se zdeli prijazni ter civilizirani, pravo nasprotje »degradiranih, bednih divjakov«, ki so bili njihovi sorodniki. Za Darwina je bil to dokaz, da je razlika med primitivnimi in civiliziranimi ljudstvi samo kulturna. V nasprotju s kolegi je pričel verjeti, da razlika med živaljo in človekom, podobno kot razlika med divjo in udomačeno živaljo, ni nepremostljiva.

Na Darwina in njegov poznejši razvojni nauk so najbolj vplivali otoki v **Galapaškem otočju**. Tu je opazoval otoško vrsto ščinkavca (Darwin se je še posebej zanimal za različne vrste ščinkavcev) in ugotovil na svoje veliko presenečenje, da se razen po obliki kljuna ne razlikujejo od južnoameriškega ščinkavca v Srednji in Južni Ameriki. Kmalu je ugotovil, zakaj je tako. Zaradi različnih količin in vrst hrane na posameznih otokih (ptice so jedle tisto hrano, ki je bilo v izobilju) so se izoblikovale različne oblike kljunov, ki so se prilagajali iz roda v rod. Vsaka oblika kljuna je namenjena za drugo vrsto hrane. Od domačinov je izvedel tudi, da je možno po drobnih razlikah v obliki oklepov tamkajšnjih želv ugotoviti, s katerega otoka prihajajo, a temu podatku ni posvetil pozornosti.

Po postankih na majhnih otočjih so 30. oktobra 1835 prispeli v Avstralijo. Tu so ga presenetili vrečarji, predvsem kljunaši in podganji kenguruji, ki so bili tako drugačni od vseh živali, ki jih je poznal, da se mu je zdelo, da jih je ustvaril popolnoma drug stvarnik.

ne 14. marca 1836 so pristali na Kokosovih otokih. Bil je navdušen nad koralnimi grebeni in raki samotarji ter rakom palmovim tatičem. Kokosovi otoki so bili zadnja postaja in 2. oktobra 1836 so pripluli nazaj v Veliko Britanijo.

Dne 14. julija 1837 je Darwin spet moral oditi z isto ladjo nazaj v Brazilijo. Oktobra istega leta so pripluli nazaj v Anglijo. Najbolj mu je ostal v spominu obisk otoka Sveta Helena. Na tem otoku je opazoval zadnje prebivališče velikega vojskovodje Napoleona in opazil, kaj je človek storil s posegom v naravo; rastlinstvo otoka je skoraj izumrlo in od vseh vrst rastlin in živali je bilo samo ena tretjina teh domorodna.

Popotovanje je trajalo približno 5 let; v tem času so prepluli več kot 60.000 kilometrov. S popotovanja je prinesel obsežno zbirko živali, rastlin, kamnin ter zapiske in ladijske dnevnike. Ta zbirka je bila tako obsežna, da je trajalo 20 let, preden je vse to uredil in predstavil javnosti. Vendar je bil Darwin na račun vzorcev in dnevnikov, ki jih je pošiljal domov med potovanjem, že ob povratku v Anglijo slaven naravoslovec. Tako tudi njegov oče ni več nasprotoval njegovi želji posvetiti življenje naravoslovju.